

ทำ CSR มีแต่ได้กับได้

ทำไมเราจึงควรทำ CSR หรือ ทำ CSR “ไปทำไม่ทั้งหมดนี้ย่อมมีเหตุผลที่แจ่มชัด” และการทำนี้ย่อมเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ไม่ใช่เพียงเพื่อได้ทำดี ทำบุญ แต่ทำแล้วผู้ทำได้ดี ‘ทำดี’ แน่นอน

ในโลกนี้ มีผู้ประกอบธุรกิจไม่น้อย ที่ต้องดิ้นรนหา生นด้วยการหลอกลวง ระดับที่ต่ำที่สุดก็คือการทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย ถือเป็นมิจฉาชีพ เป็นอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ระดับถัดมาก็คือพวกธุรกิจ ‘สีเทา’ ที่หมิ่นเหม่ต่อกฎหมายและศีลธรรมของประชาชน ระดับที่สามก็เป็นการประกอบธุรกิจทั่วไป ธุรกิจในสองระดับแรก คงไม่อาจทราบว่า CSR ได้ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ไม่วันผิดชอบต่อสังคมอยู่แล้ว

ในการประกอบธุรกิจทั่วไป ปอยครั้งจะพบผู้ประกอบธุรกิจโงหื่อประพฤติมิชอบเมื่อมีโอกาส ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเคยชินหรืออาจต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในระยะ ‘ตั้งไฟ’ ของธุรกิจ หรือธุรกิจไม่แข็งแรง ยิ่งหากนี้ก็ถึงการบริจาค การอาสาสมัครและการทำดีต่อส่วนรวม เรา ก็ไม่อาจคาดหวังจากวิสาหกิจเหล่านี้ได้

การดำเนินธุรกิจในลักษณะนี้ไม่ยั่งยืน จะพบความวิบัติในบั้นปลายที่แสนสั้น อาจถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา หรือไม่ก็น่าอุดสู ได้แต่ ‘หลอกลวงเข้ากิน’ ไปเรื่อย ๆ โดยไม่พบรความเจริญหรือความภาคภูมิใจ และยังเป็นนาปกรณอย่างแท้จริงต่อหัวหน้าองค์กร ลูกหลาน วงศ์ตระกูล

ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่วิสาหกิจที่มุ่งหวังจะเดินโดยอย่างมั่นคง และยั่งยืน ต้องมี CSR การมี CSR นั้น มีแต่ได้กับได้ (Win - Win) อย่างแน่นอน ในที่นี้แจกแจงไว้ถึง 8 ข้อดังนี้:

1. เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

เรามาเริ่มดันที่ผลประโยชน์ทางธุรกิจโดยตรงกันให้ชัด ๆ และไม่ ‘กระมิดกระเมี้ยน’ ไม่อ้อมค้อม กล่าวคือ ในเชิงการแข่งขันนั้น ธุรกิจต่าง ๆ มักแข่งกันที่คุณภาพ ราคา การส่งเสริมการขาย และทำเล ฯลฯ ส่วนการมีหลักประกันสินค้าหรือบริการ และการทำดีต่อผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (ทั้งลูกจ้าง คู่ค้า ลูกค้า สังคม และสิ่งแวดล้อมในรูปการต่าง ๆ) ก็เป็นการแข่งขันในอีกมิติหนึ่งที่จะช่วยให้เราขายสินค้าได้มากขึ้น หรือทำให้วิสาหกิจของเรา มีดี ความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น ซึ่ดความสามารถนี้พัฒนาจากระดับห้องถูน ระดับประเทศ ไปจนถึงระดับนานาชาติ

ในปัจจุบัน ทุกฝ่ายต่างตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีพทธิกรรม ที่ดีงามของวิสาหกิจ ซึ่งสืบสานและคุ้มครองวิสาหกิจเป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการประกอบธุรกิจอย่างยั่งยืน ดังนั้น การมี CSR จึงเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จที่ขาดไม่ได้

2. สร้างมูลค่าเพิ่ม

การมี CSR ก่อให้เกิดความเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียทั้งหลาย การแข่งขันท้าท้านทางธุรกิจแบบ ‘ดาต่อดา พันต่อพัน’ ถูก

มองว่าไม่สุภาพ ป้าเดือน แสดงนัยของความไม่น่าเชื่อถือต่อผู้ประกอบธุรกิจอย่าง 'ส่อนจ้อน' ดังนั้นกลยุทธ์ที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ (win-win) จึงถูกนำมาใช้แทนที่การแบ่งขั้นแบบเดิม ๆ ที่ให้ครัว

การดำเนินธุรกิจที่ขาดความรับผิดชอบ 'ด้านได้ อาย-อด' มุ่งแต่เอาเปรียบคนอื่น ย่อมไม่ได้รับความน่าเชื่อถือ และอ่อนไหวต่อการถูกห้ามโดยธุรกิจที่ประกอบอย่าง 'สัมมาอาชีวะ' ด้วยเหตุนี้ ธุรกิจที่มี CSR จึงทำให้ผู้ถือหุ้นได้ประโยชน์ (ไม่ใช่เพียงได้หน้า) กล่าวคือ ทำให้ราคาน้ำดื่มน้ำ ไม่ตกต่ำ แต่กลับมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเสมอ

3. เพิ่มรายได้

การที่วิสาหกิจของเราร่วมมือดีต่อคู่ค้า เช่น จัดหาตุ๊กติ๊บให้อาย เป็นธรรม ไม่จำเป็นต้องติดสินบนฝ่ายอีกด้วย จ่ายค่าบริการตรงเวลา และไม่ประวิงเวลาซึ่งจะทำให้คู่ค้าเสียหาย ฯลฯ ย่อมสร้างความน่าเชื่อถือต่อวิสาหกิจนั้น ย่อมมีวิสาหกิจอื่นสนใจเป็นคู่ค้าด้วยมากยิ่งขึ้น และด้วยการแบ่งขันอย่างเป็นธรรมนี้ เรายังได้รับสินค้าและบริการในราคากลูกกว่าและเป็นธรรมต่อกลุ่มฝ่าย นอกจากนี้ยังทำให้มีลูกค้าเพิ่มขึ้นทำให้มีรายได้เพิ่มเช่นกัน

ยิ่งกว่านั้น ในวิสาหกิจที่มีความโปรตุนเดดและมีกิจกรรมบูรพาเพญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม พนักงานที่มีโอกาสทำความดี ย่อมครัวเรือนบริหารของวิสาหกิจนั้น ๆ การสร้างนิสัยทำดีจึงใจให้ได้พนักงานที่ดี มีน้ำใจจริง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น การที่วิสาหกิจเป็นที่ชุมนุมของคนดี มีความรักและโปรตุนเดดต่อกัน ย่อมมีพลังสร้างสรรค์ที่เป็นประลิขิภาพ

บรรยายกาศการท่า้งงานในหมู่คนดี ๆ ย่อมดีไปด้วย โดยไม่ต้องปวดหัวกับการแก่งแย่ง การเล่นการเมืองภายในวิสาหกิจ หรืออาการ 'ป่าน้องฟ้อนนายนายขายเพื่อน' วิสาหกิจที่มีคนดีมีน้ำใจอยู่ร่วมกัน ย่อมช่วยลดต้นทุนและถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ การมี CSR จึงไม่ใช่ภาระ แต่กลับช่วยพัฒนาวิสาหกิจให้มีรายได้เพิ่มขึ้นต่างหาก

4. ลดความเสี่ยงของธุรกิจ

ธุรกิจที่ไปร่วม ไม่ CSR ย่อมตัดสินใจทำธุรกิจอย่างเป็นธรรม ลดความเสี่ยงที่จะกระทำการผิดกฎหมาย ดังนั้น ตลาด ผู้บุริโภค และลูกค้า จึงยินดี

ต้อนรับ และแม้อนาคตจะเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน แต่การทำธุรกิจให้ถูกต้องด้วยตั้งแต่เริ่มแรก ความเสี่ยงต่าง ๆ ก็จะน้อยลง และไม่ต้องยกบัญชีหรือวางแผนลับบัญชีเพื่อเอาเปรียบลูกค้า

ธุรกิจที่มีโอกาสทำให้ชุมชนโดยรอบวิถีกังวลต่อการก่อปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ก็ยังสามารถประสบความสำเร็จและลดความเสี่ยงจาก การถูกต่อต้านได้ด้วยการตั้งตัวทำ CSR คือสร้างความโปร่งใสและทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลายอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน ตรวจสอบได้ และด้วยความโปรตุนเดดจริง ๆ

การทำ CSR ด้านสิ่งแวดล้อม จึงไม่ใช่เพียงไปทำด่วนแล้วกัน ชุมชน นำสิ่งของไปให้ ไปจัดกิจกรรมแบบ 'อุบหน้าปะจมูก' หรือไปอุบกันก็ งานการทุกคลื่นหรืองานราชการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ การทำเช่นนี้ไม่ได้ช่วยลดความเสี่ยงของธุรกิจ การป้องกันความเสี่ยงทำได้ตั้งแต่แรกโดยการลงทุนด้วยความรับผิดชอบ และรักษาหลักการนี้ไว้อย่างเคร่งครัดต่างหาก

นอกจากนี้เบื้องต้นความเสี่ยงสำหรับธุรกิจที่มี CSR ย่อมลดลง ไปด้วย โดยกรณีนี้ใช้สำหรับวิสาหกิจที่ประกอบกิจการวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการโดยตรง เช่น บริษัทประเมินค่าทรัพย์สินที่มี CSR ย่อมมีความเสี่ยงน้อยกว่า ทำผิดพลาดน้อยกว่า เมื่อประกันสำหรับธุรกิจจะลดลงตามไปด้วย

5. เข้าถึงแหล่งทุนยิ่งขึ้น

วิสาหกิจที่มี CSR ย่อมได้รับความเชื่อถือจากการประเมินของแหล่งทุน ทำให้มีโอกาสหาเงินกู้หรือทุนมาต่อยอดธุรกิจได้มากขึ้นและสะดวกกว่าธุรกิจ 'สีเทา' ที่มีการบริหารและจัดการที่ไม่น่าเชื่อถือและ มีความเสี่ยงทางธุรกิจ

ยิ่งกว่านั้น วิสาหกิจที่ประกอบธุรกิจที่เน้นการลงทุนในโครงการที่มุ่งรับผิดชอบต่อชุมชนหรือสังคม นักลงทุนเหล่านี้จึงได้รับ นอกจากกู้กู้จะต้องช่วยเหลือผู้บุริหาร และเชื่อถือวิสาหกิจดังกล่าวแล้ว การให้กู้แก่ธุรกิจเหล่านี้ยังแสดงวิสัยทัคณ์และความมุ่งมั่นของแหล่งเงินกู้ ที่ช่วยส่งเสริมธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมอีกด้วย

ยิ่งกว่านั้นก็คงทุนยังสูงใจร่วมทุนกับวิสาหกิจที่มี CSR ดังนั้นหุ้นของบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์ที่มี CSR ย่อมได้รับความไว้วางใจจากนักลงทุนมากกว่า และมีมูลค่าหุ้นสูงกว่าวิสาหกิจอื่นที่ไม่มีนโยบายและการปฏิบัติตาม CSR ที่ชัดเจน

6. ประสิทธิภาพสูงขึ้น

วิสาหกิจจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเมื่อมี CSR ประสิทธิภาพนั้นพิจารณาจากความสามารถในการเพิ่มผลผลิต ในขณะที่ใช้ทรัพยากรอย่างประยุต CSR ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพได้ เพราะมุ่งเน้นการรักษาตั้งแต่ผลลัพธ์ การใช้ทรัพยากรอย่างได้ประโยชน์สูงสุด ทั้งการนำกลับมาใช้ใหม่ และใช้ซ้ำ (reuse และ recycle)

ด้วยจิตสำนึกห่วงใยสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สินค้าและบริการของวิสาหกิจที่มี CSR จึงได้รับการต้อนรับมากขึ้น มีทุนไปสร้างสรรค์สินค้าและบริการใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์หรือบริการ

7. สร้างทุนมนุษย์

นอกจากเงินทุน เครื่องจักร และอสังหาริมทรัพย์แล้ว บุคลากรยังเป็นทรัพยากรและปัจจัยการผลิตสำคัญของวิสาหกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสาหกิจภาคบริการ บุคลากรถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ทุนมนุษย์ยังมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

วิสาหกิจที่มี CSR ที่ไม่ต้อง 'ปล้น' หรือ 'โง่' เขาเกิน ไม่ต้องดินรนทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เงินโดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบชั่วตี ย่อมเป็นที่อยู่ของทรัพยากรบุคคลที่ดีที่รู้จักการใส่ใจ รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทักษะความรู้ ทรัพยากรบุคคลเหล่านี้แหละที่จะพัฒนาให้วิสาหกิจนั้นเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

8. สร้างตราสินค้า

ยิ่ห้อหรือตราสินค้านั้น แม้เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ แต่ก็มีมูลค่าในตัวมันเอง อย่างเช่นยิ่ห้อของโคลาจากคิดเป็นเงินสูงถึง 2.4 ล้านล้านบาท <1>

ยิ่ห้อที่สะท้อนชื่อเสียงที่ดีของกิจการนั้นสามารถใช้สูงไปถูกค้าใหม่ให้มาใช้บริการ และที่สำคัญที่สุดก็คือการรักษาลูกค้าเก่าให้กักดีต่ออยู่ห้องสินค้านั้น ๆ ต่อไปนาน ๆ

การที่มี CSR ย่อมแสดงถึงความแตกต่างจากคู่แข่งทางธุรกิจ เพราะยิ่ห้อของสินค้าที่ขาด CSR หรือมีกิจกรรม CSR ที่ไม่ชัดเจน ย่อมมีมูลค่าน้อยกว่า การเสริมสร้างมูลค่าของตราสินค้า (Brand Value) จึงเป็นผลมาจากการทำ CSR โดยตรง

การมี CSR ยังทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ระหว่างลูกจ้างด้วยกันเอง และระหว่างวิสาหกิจกับชุมชน สังคม โดยรอบ รวมทั้งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นการเสริมสร้างรายได้สินค้าอย่างยั่งยืนเป็นที่เชื่อถือ และทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลายอุดหนุนสินค้าและบริการของวิสาหกิจ และร่วมกันดูแล ปกป้องวิสาหกิจนั้น ๆ ให้อยู่ในร่องในรอยที่ถูกต้องด้วย

นี่คือเหตุผลหลัก 8 ประการที่วิสาหกิจที่ดีสมควรเข้าร่วมเป็นสมาชิกในแวดวง CSR ของแต่ละประเทศ การมี CSR ย่อมทำให้วิสาหกิจที่เกี่ยวข้องมีแต่ 'ได้กับได้' เท่านั้น โอกาสการสูญเสียหรือความเสี่ยงจะลดลงเป็นเงาตามตัว

การทำ CSR จึงไม่ใช่การ 'สร้างภาพ' ไม่ใช่การทำ 'ผักชีโรยหน้า' ไม่ใช่การ 'ทำบุญเอาหน้า' ไม่ใช่การสร้างภาระให้กับวิสาหกิจ แต่เป็นการลงทุนที่สำคัญที่จะทำให้ธุรกิจสามารถเดินໄ道แข็งแรง มีจังหวะก้าวอย่างมั่นคงในอนาคต ช่วยลดความเสี่ยงต่อความล้มเหลว สามารถอยู่ยั่งยืนยงในภายภาคหน้า และที่สำคัญก็คือ การอยู่อย่างสร้างสรรค์ อยู่อย่างมีเกียรติ ไม่ได้ไปปล้นใครกัน หรือตอบแทนเพื่อความอุ่รอดอย่างไรต่อศักดิ์ศรี

อย่าลืม 'ยิ่งให้ ยิ่งได้'

อ้างอิง

<1> โปรดดูรายละเอียดได้ที่